

mizhnarodnoi konferentsii «Universytet i rehion», part II, Luhansk : SNU im. V. Dalya, pp. 138-139.

4. Nort, D. (2000), "The institutions, institutional changes and functioning of the economy", Translated from english. I. Dzyub, Osnovy, Kyiv, Ukraine, 198 p.

5. Porter, M. (1993), *Mezhdunarodnaya konkurenciya* [International competition], Mezhdunarodnyye otnosheniya, Moscow, Russia, 896 p.

6. Sidun, V.A. and Ponomarova, Yu.V. (2003), *Ekonomika pidpriemstva* [Economy of the enterprise], textbook, TSNL, Kyiv, Ukraine, 436 p.

7. Kozachenko, H.V., Pohorelov, Yu.S., Khlaponov, L.Yu., Makukhin, H.A. (2007), *Upravlinnia zatratamy promyslovoho pidpriemstva* [Management of costs of industrial enterprise], monograph, Libra, Kyiv, Ukraine, 320 p.

8. Ennuste, Yu.A. and Matin, A.V. (1989), *Stokhasticheskiye ekonomicheskkiye modeli adaptivnogo planirovaniya i problemy ikh koordinatsii* [Stochastic the economic models of adaptive planning and problems their coordination], Nauka, Moscow, Russia, 96 p.

УДК 338.1

Полозова Т.В.,
к.е.н., доцент кафедри економічної кібернетики
та управління економічною безпекою
Харківський національний університет радіоелектроніки

ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕФІНІЦІЇ ПОНЯТТЯ "ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА СПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА"

Polozova T.V.,
cand.sc.(econ.), assistant professor of the department
of economic cybernetics and management of economic security
Kharkiv National University of Radio Electronics

INVESTIGATION OF THE DEFINITION OF THE CONCEPT "INNOVATIVE AND INVESTMENT CAPACITY OF THE ENTERPRISE"

Постановка проблеми. У сучасних умовах господарювання в Україні на тлі активізації євроінтеграційних процесів актуалізуються питання забезпечення інноваційно-інвестиційної спроможності держави, регіонів, галузей, окремих підприємств. З метою подальшого удосконалення методологічних підходів до оцінки та позиціонування суб'єктів господарської діяльності в інноваційно-інвестиційному просторі виникає необхідність поширення та конкретизації понятійного апарату у даному напрямку досліджень.

Виявлено, що в сучасній науковій літературі спостерігається відсутність однозначних визначень таких понять, як: інноваційно-інвестиційна діяльність, інноваційно-інвестиційна активність, інноваційно-інвестиційна привабливість, інноваційно-інвестиційна сприйнятливність, інноваційно-інвестиційний потенціал, а визначення поняття інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства взагалі відсутнє. Проте критичний аналіз літературних джерел дозволив сформулювати перелік найбільш застосовуваних термінів у даному напрямку, який доцільно дослідити більш ретельно.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням тлумачення понятійного апарату в інноваційно-інвестиційній сфері присвячено велику кількість наукових праць. Зокрема, серед зарубіжних учених слід відзначити праці Д. Аакера, І. Ансоффа, Е. Брукінга, П. Друкера, М. Портера, Б. Санто, Р. Фатхутдінова, Й. Шумпетера. Питання інноваційного та інвестиційного розвитку та оцінки інноваційно-інвестиційного потенціалу досліджували такі відомі українські науковці, як П.Г. Перерва [19], С.М. Ілляшенко [5; 13], В.П. Соловйов [16], О.М. Ястремська [21], Л.В. Соколова [15], П.П. Микитюк [10], С.М. Шкарлет [20], В.М. Гриньова [3], С.І. Мельник [9] та ін. Однак еволюція зазначених вище категорій у часі та просторі обумовлює необхідність постійного їх аналізу з метою подальшого поглибленого вивчення та удосконалення за умови поширення сфери практичного застосування та мінливості зовнішнього середовища.

Постановка завдання. Враховуючи ступінь актуальності та розробки даного питання, метою статті є визначення сутності поняття "інноваційно-інвестиційна спроможність підприємства" (І-ІСП).

Виклад основного матеріалу дослідження. Теоретичні та методологічні аспекти інноваційної та інвестиційної діяльності підприємства висвітлені у багатьох наукових працях. Так, питання інноваційного управління підприємством та інноваційного розвитку висвітлені у роботах [3; 5; 6; 9; 13; 14; 16; 17; 19-21]. Інвестиційні аспекти управління діяльністю та оцінки привабливості підприємства розглядаються у роботах [12; 15]. А в роботах [2; 7; 8] йдеться про інноваційну та інвестиційну спроможність підприємства.

У роботі [7] автором запропоноване визначення "інноваційної спроможності підприємства як стану наявної ресурсної бази, що обумовлює можливість її ефективного (по відношенню до окремого інноваційного проекту) використання на підставі сталих гнучких зв'язків між всіма її складовими, які сформовані в системі менеджменту та спрямовані на управління всіма ресурсними підсистемами та їхніми елементами щодо ведення інноваційної діяльності з урахуванням обмежень щодо підвищення (або збереження) припустимого для підприємства рівня економічної безпеки". У наведеному визначенні поняття інноваційної спроможності підприємства автор виділяє статичну та динамічну складову цього показника. При цьому перша характеризується рівнем накопичення підприємством ресурсної бази за попередні операційні цикли, друга – визначає можливість використання цих ресурсів підприємства під час впровадження обраного інноваційного проекту та має ознаки динамічної складової, оскільки характеризується високою мірою ризику зміни під впливом зовнішнього середовища. Поєднання цих складових автором розглядається в межах системи економічної безпеки підприємства як інноваційна спроможність підприємства [7].

Співавтори роботи [6] акцентують увагу на здатності підприємства реалізації заходів, спрямованих на подальший інноваційний розвиток. Дослідження питань спроможності підприємства до інноваційного розвитку також висвітлюється у науковій праці Ставицького О.В. [17, с. 129-130].

Науковець Литвинова А. визначає спроможність як "сукупність організаційних та технічних можливостей, взаємовідносин та цінностей, що дозволяють країнам, організаціям, групам осіб та окремим громадянам на будь-якому суспільно-політичному рівні виконувати функції та досягати визначених цілей розвитку протягом певного часу" [8].

Заслуговує на увагу робота Смолінської Н.В. [14], яка присвячена розробленню методу оцінки рівня інноваційної спроможності підприємства, використання якого дозволяє визначити покращення або погіршення цього рівня за певний період часу. На думку Смолінської Н.В., "інноваційна спроможність підприємства – це здатність підприємства розробляти та впроваджувати інновації відповідно до змін внутрішнього та зовнішнього середовищ". Як складові оцінювання інноваційної спроможності підприємства запропоновано: організацію виробництва, організацію підготовки виробництва, організацію праці, організацію управління, ефективність економічних результатів, фінансування інноваційного розвитку.

За результатами пошуку літературних джерел із зазначення терміну "інвестиційна спроможність підприємства" [2; 12; 15], слід звернути увагу на роботу Власенка Д.О. [2]. Автор, досліджуючи напрями підвищення інвестиційної конкурентоспроможності підприємств, пропонує розглядати інвестиційну спроможність як "стан економіки, менеджменту та фінансів підприємства, при якому сполучаються його інвестиційна привабливість і інвестиційна активність, які створюють потенційні можливості здійснювати фінансові або реальні інвестиції". При цьому "інвестиційна спроможність характеризує інвестиційні можливості галузі (підприємства, організації), нереалізовані в поточному періоді з об'єктивних причин: внаслідок високого рівня інвестиційних ризиків у регіоні; економічної недоцільності витрат ресурсів; достатності і придатності основного виробничого капіталу; нагромадження ресурсів для перспективних проектів; відсутності грамотної інвестиційної стратегії; низького рівня кваліфікації менеджерів" [2].

Теоретичні та прикладні аспекти аналізу інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств наведено у роботі [10]. Проте у роботі відсутнє визначення поняття "інноваційно-інвестиційна спроможність підприємства".

Обмеженість частоти використання понятійно-категоріального апарату у науковій літературі в межах предметної царини дослідження обумовила необхідність звернутися до визначення дефініцій базових понять, наведених у тлумачних словниках [1; 4; 11; 18].

Як зазначено вище, критичний аналіз літературних джерел дозволив сформулювати перелік найбільш застосовуваних понять у даному напрямку досліджень:

- інноваційно-інвестиційна діяльність (I-ID);
- інноваційно-інвестиційна активність (I-IA);
- інноваційно-інвестиційна сприйнятливість (I-ICпр),
- інноваційно-інвестиційна привабливість (I-IPр);
- інноваційно-інвестиційний потенціал (I-IP).

Як демонструє аналіз літератури, деякі з зазначених понять подекуди ототожнюються з іншими, а інколи приймаються за узагальнений інтегральний показник, який охоплює всі інші.

Відкидаючи складову "інноваційно-інвестиційний", у табл. 1 досліджено розмаїття понять "діяльність", "активність", "привабливість", "сприйнятливість", "потенціал", "спроможність" з метою їх узагальнення.

Узагальнюючи дефініції базових понять, які представлені у таблиці 1, можна зробити висновок про перетинання понять "діяльність" і "потенціал" (засоби, запаси, джерела, мета, вирішення задачі, результат, процес). Більш вузькими поняттями є "активність" (енергійна діяльність, здатність до реакції, посилена діяльність), "привабливість" (властивість приваблювати, викликати інтерес) і "сприйнятливість" (властивість сприймати). Слід зауважити, що поняття "спроможність" доцільно вважати за більш широке від інших, оскільки воно характеризує здатність до здійснення чого-небудь; стан, якість, властивість, що дозволяють здійснювати ті чи інші дії.

Таблиця 1

Визначення дефініцій базових понять "діяльність", "активність", "привабливість", "сприйнятливість", "потенціал", "спроможність" у тлумачних словниках

Базове поняття	Дефініція базового поняття за словником			
	Бусел В.Т. [1]	Єфремова Т.Ф. [4]	Ожегов С. І. [11]	Ушаков Д.М. [18]
Діяльність	- застосування своєї праці до чого-небудь; - праця, дії людей у якій-небудь галузі; - робота, функціонування якоїсь організації, установи, машини і т. ін.	- робота, заняття у будь-якій галузі; - містить мету, засоби, результат, процес	- процес активної взаємодії суб'єкта з об'єктом, під час якої суб'єкт задовольняє будь-які свої потреби, досягає мети	- робота, систематичне застосування своїх сил у будь-якій області; - містить мету, засоби, результат, процес
Активність (активний)	- енергійна діяльність; діяльна участь у чому-небудь; - здатність до реакції, взаємодії з чим-небудь; - посилена діяльність, діяльний стан	- енергійна діяльність	- діяльний, енергійний; активно діяти	- активна енергійна діяльність; - прояв активності
Привабливість (привабливий)	- властивість за значенням "привабливий"; - який викликає захоплення, приваблює до себе своїми якостями, властивостями; який приносить задоволення, насолоду; приємний; який манить, притягає до себе; - який викликає інтерес, відкриває цікаві можливості; заманливий, захопливий	- приваблює до себе будь-якими якостями, властивостями; що дає задоволення, приємний; - що викликає інтерес, зацікавленість	- привабливий, той, що приваблює; розташовує до себе, подобається	- той, що приваблює до себе якими-небудь якостями, приємний
Сприйнятливість (сприйнятливий)	- властивість за значенням "сприйнятливий"; - який легко сприймає що-небудь; - доступний для сприймання; ясний, дохідливий;	- який легко сприймає що-небудь;	- який легко сприймає що-небудь;	- який легко сприймає що-небудь; - що легко піддається дії чого-небудь
Потенціал	- засоби, запаси, джерела, що є в наявності та які можна мобілізувати, привести в дію, використані для досягнення визначеної мети, здійснення плану, вирішення будь-якої задачі	- сукупність усіх наявних можливостей, засобів у будь-якій галузі	- ступінь потужності у будь-якому відношенні, сукупні сук засобів, можливостей, не обхідних для чого-небудь	- джерела, можливості, засоби, запаси, які можуть бути використані для вирішення будь-якої задачі, досягнення визначеної мети
Спроможність	- властивість за значенням "спроможний"; - здатність до здійснення чого-небудь; - наявність умов, сприятливих до чого-небудь, обставин, які допомагають чомусь; - можливість; матеріальна можливість	- природне формування; схильність до засвоєння чого-небудь, до занять чим-небудь; - можливість, уміння що-небудь робити; - стан, якість, властивість, що дозволяю до здійснювати ті чи інші дії, виконувати ту чи іншу роботу		

Джерело: складено автором за [1; 4; 11; 18]

У структурі поняття "інноваційно-інвестиційна спроможність підприємства" виділяється дві складові, які взаємодоповнюють одна одну – інноваційна спроможність та інвестиційна спроможність.

Інноваційний процес, створення та трансфер технологій, використання нововведень у виробництві потребують значних вкладень фінансових ресурсів, інвестицій. У свою чергу, інвестиційна спроможність характеризує здатність забезпечити інтенсивний економічний розвиток підприємства, у тому числі за умови залучення та використання інноваційного потенціалу. Це зумовлює необхідність інтеграційного підходу до інноваційної та інвестиційної діяльності.

Враховуючи наведене вище, на рис. 1. представлено взаємозв'язок зазначених базових понять відповідно до напрямку даного наукового дослідження з метою наочного представлення отриманих результатів.

Рис. 1. Взаємне абстрактне розташування базових понять "діяльність", "активність", "привабливість", "сприйнятливість", "потенціал", "спроможність"

Джерело: розробка автора

Симбіоз проаналізованих дефініцій базових понять, що формують понятійний апарат за обраним напрямом дослідження, дозволив отримати логічно-структуроване визначення поняття "інноваційно-інвестиційна спроможність підприємства", під якою пропонується розуміти здатність і можливість задіяти потенціал для здійснення та підвищення активності інноваційно-інвестиційної діяльності; забезпечити сприймання персоналом організації інноваційно-інвестиційних заходів, спрямованих на підвищення рівня інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства з метою забезпечення його сталого розвитку в умовах флуктуації чинників нестабільного, мінливого, невизначеного зовнішнього середовища.

Висновки з даного дослідження. Результати проведених досліджень дозволили предметно розглянути, узагальнити та доповнити понятійно-категоріальний апарат теорії інноваційного інвестування через тлумачення дефініції поняття: "інноваційно-інвестиційна спроможність підприємства". Практична значущість отриманих результатів полягає у більш обґрунтованому застосуванні відповідних механізмів, методичного інструментарію для управління інноваційно-інвестиційною спроможністю підприємства. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на розробку системи забезпечення інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства.

Література

1. Бусел В.Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови / В.Т. Бусел. – Київ, Ірпінь : Перун, 2005. – 1728 с.
2. Власенко Д.О. Управлінські аспекти підвищення національної конкурентоспроможності / Д.О. Власенко // Матеріали V міжнародної науково-практичної конференції 20-22 жовтня 2011 р. – Сімферополь : Кримський інститут бізнесу УЕУ, 2011. – С. 150-153.
3. Гриньова В.М. Соціально-економічні проблеми інноваційного розвитку підприємств : монографія / В.М. Гриньова, О.В. Козирєва. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2006. – 192 с.
4. Ефремова Т.Ф. Толковый словарь служебных частей речи русского языка : Около 15 000 словарных статей : Около 22 000 семантических единиц / Т.Ф. Ефремова. – 2-е изд., испр. – М. : ООО "Издательство Астрель" : ООО "Издательство АСТ", 2004. – 814 с.
5. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком промислових підприємств : монографія / С.М. Ілляшенко, О.А. Біловодська. – Суми : Університетська книга, 2010. – 281 с.
6. Ковальчук О.Є. Інноваційна діяльність як фактор підвищення вартості підприємства / О.Є. Ковальчук, Р.В. Колесник, А.Г. Балдинюк. – Режим доступу : <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=55865> .
7. Лабунська С.В. Проблеми оцінки інноваційної спроможності в системі економічної безпеки підприємства / С.В. Лабунська // Сучасні проблеми економіки і менеджменту : тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції, Львів, 10–12 листопада 2011 року, присвяченої 45-річчю Інституту економіки і менеджменту та 20-річчю Інституту післядипломної освіти Національного університету "Львівська політехніка" / Національний університет "Львівська політехніка". – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2011. – С. 232–233. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/16281>.
8. Литвинова А. Організаційна спроможність / А. Литвинова. – Режим доступу : <http://www.ngomarket.org.ua/blogs/entry/orhanizatsiina-spromozhnist>.
9. Мельник С.І. Оцінка складових формування інноваційного потенціалу підприємства / С.І. Мельник // Економічні науки : Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 5. – Т. 3. – С. 103-107.
10. Микитюк П.П. Аналіз інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств : монографія / П.П. Микитюк. – Тернопіль : Тернограф, Тернопільський національний економічний університет, 2009. – 304 с.
11. Ожегов С.И. Толковый словарь русского языка / С.М. Ожегов, Н.Ю. Шведова / Российская академия наук; Институт русского языка им. В.В. Виноградова. – 4-е изд., дополненное. – М. : ООО "ИТИ ТЕХНОЛОГИИ", 2003. – 944 с.
12. Покатаєва К.П. Інвестиційна діяльність підприємств у глобальному середовищі: методичний інструментарій управління: монографія / К.П. Покатаєва; Харк. нац. автомоб.-дор. ун-т. – Х., 2009. – 168 с.
13. Проблеми і перспективи ринково-орієнтованого управління інноваційним розвитком : монографія / за ред. д.е.н., професора С.М. Ілляшенко. – Суми : ТОВ "друкарський дім "папірус", 2011. – 644 с.
14. Смолинська Н.В. Методичні підходи до оцінювання рівня інноваційної спроможності підприємства / Н.В. Смолинська // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 4. – С. 215-221. – Режим доступу : <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/>.
15. Соколова Л.В. Моделювання вибору інвестиційно-привабливого промислового об'єкту / Л.В. Соколова, Т.М. Герман // Економіка : проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. Випуск 249. – В 5 т. – Т. 5. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2009. – С. 1312-1316.
16. Соловьев В.П. Инновационная деятельность как системный процесс в конкурентной экономике (Синергетические эффекты инноваций) / В.П. Соловьев. – Киев : Фенікс, 2004. – 560 с.
17. Ставицький О.В. Аналіз здатності підприємства до інноваційного розвитку / О.В. Ставицький // Економіка та менеджмент : перспективи розвитку : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 22–24 червня 2012 року / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 129-130.
18. Толковый словарь русского языка : В 4 т. / Под ред. Д.Н. Ушакова. – М. : ООО "Издательство Астрель", ООО "Издательство АСТ", 2000. – 848 с.

19. Трансфер технологій : монографія / П.Г. Перерва, Д. Коциски, Д. Сакай, М. Верешне Шомоши. – Х. : Віровець А.П. "Апостроф", 2012. – 668 с.
20. Шкарлет С.М. Економічна безпека підприємства: інноваційний аспект / С.М. Шкарлет. – К. : Книжк. вид-во НАУ, 2007. – 435 с.
21. Ястремська О.М. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства / О.М. Ястремська. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2010. – 392 с.

References

1. Busel, V.T. (2005), *Velykyi tlmachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy* [Great Dictionary of modern Ukrainian language], Perun, Kyiv, Irpin. Ukraine, 1728 p.
2. Vlasenko, D.O. (2011), "Administrative aspects of enhancing national competitiveness", *Materialy V mizhnarodnoi nauково-praktychnoi konferentsii* [Materials V international scientific and practical conference], (Simpheropol, 20-22 October 2011), Krymskyi instytut biznesu UEU, Ukraine, pp. 150-153.
3. Hrynova, V.M. and Kozyrieva, O.V. (2006), *Sotsialno-ekonomichni problemy innovatsiinoho rozvytku pidpriemstv* [Social and economic problems of innovative development of enterprises], monograph, VD "ІNZhEK", Kharkiv, Ukraine, 192 p.
4. Yefremova, T.F. (2004), *Tolkovyy slovar sluzhebnykh chastey rechi russkogo yazyka : Okolo 15 000 slovarnykh statey : Okolo 22 000 semanticheskikh yedynits* [Explanatory Dictionary of service parts of speech of the Russian language : Around 15000 dictionary entries : Around 22000 semantic units], ООО "Izdatel'stvo Astrel" : ООО "Izdatel'stvo AST", Moscow, Russia, 814 p.
5. Illiashenko, S.M. and Bilovodska, O.A. (2010), *Upravlinnia innovatsiinym rozvytkom promyslovykh pidpriemstv* [Management of innovative development of industrial enterprises], monograph, Universytetska knyha, Sumy, Ukraine, 281 p.
6. Kovalchuk, O.Ie., Kolesnyk, R.V., Baldyniuk, A.H. "Innovative activity as a factor increasing of enterprise value", available at: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=55865>
7. Labunska, S.V. (2011), "Problems of assessment the innovation ability in the system economic security of enterprise", pp. 232–233, available at: <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/16281>.
8. Lytvynova, A. *Orhanizatsiina spromozhnist* [Organizational ability], available at: <http://www.ngomarket.org.ua/blogs/entry/orhanizatsiina-spromozhnist>.
9. Melnyk, S.I. (2010), "Assessment components forming of innovative enterprise potential", *Ekonomichni nauky : Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, no. 5, vol. 3, pp. 103-107.
10. Mykytiuk, P.P. (2009), *Analiz investytsiino-innovatsiinoi diialnosti pidpriemstv* [Analysis of investment and innovation activities of enterprises], monograph, Tepnohpaf, Tepnopilcky natsionalnyi ekonomichni univetsytet, Tepnopil, Ukraine, 304 p.
11. Ozhegov, S.I. and Shvedova, N.YU. (2003), *Tolkovyy slovar russkogo yazyka* [Explanatory Dictionary of the Russian language], Rossiyskaya akademiya nauk; Institut russkogo yazyka im. V.V. Vinogradova, ООО "ITI TEKHNologii", Moscow, Russia, 944 p.
12. Pokataieva, K.P. (2009), *Investytsiina diialnist pidpriemctv u hlobalnomu sepedovyshchi: metodychni instrumentarii uppavlinnia* [The investment activities of enterprises in a global environment: methodical toolkit of management], monograph, Khapk. nats. avtomob.-dop. un-t, Kharkiv, Ukraine, 168 p.
13. Illiashenko S.M. (2011), *Problemy i perspektivy rynkovy orientovanoho upravlinnia innovatsiinym rozvytkom* [Problems and prospects of the market and oriented management of innovative development], monograph, TOV "drukar'skyi dim "papyrus", Sumy, Ukraine, 644 p.
14. Smolinska, N.V. (2011), "Methodological approaches to assessing the level of innovation ability of enterprise", *Marketynh i menedzhment innovatsii*, no. 4, pp. 215-221, available at: <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/>.
15. Sokolova, L.V. and Herman, T.M. (2009), "Modeling of the choice of the investment and attractive industrial facility", *Ekonomika : problemy teorii ta praktyky: Zbirnyk naukovykh prats*, issue 249, vol. 5, pp. 1312-1316.
16. Solovyev, V.P. (2004), *Innovatsionnaya deyatel'nost kak sistemnyy protsess v konkurentnoy ekonomike (Sinergicheskiye efekty innovatsiy)* [Innovative activity as the system process in a competitive economy (Synergistic effects of innovation)], Feniks, Kiyev, Ukraine, 560 p.
17. Stavytskyi, O.V. (2012), "Analysis of the ability of the enterprise to innovative development", *Ekonomika ta menedzhment : perspektivy rozvytku* [Economics and management: prospects of development], *Materialy II Mizhnarodnoi nauково-praktychnoi konferentsii* [Materials II International scientific and practical conference], (Sumy, 22–24 June 2012), SumDU, Ukraine, pp. 129-130.
18. Ushakov, D.N. (2000), *Tolkovyy slovar russkogo yazyka* [Explanatory Dictionary of the Russian language], ООО "Izdatel'stvo Astrel" : ООО "Izdatel'stvo AST", Moscow, Russia, 848 p.
19. Pererva, P.H., Kotsiski, D., Sakai, D., Vereshne Shomoshy, M. (2012), *Transfer tekhnolohiy* [The technology transfer], monograph, Virovets A.P. "Apostrof", Kharkiv, Ukraine, 668 p.
20. Shkarlet, S.M. (2007), *Ekonomichna bezpeka pidpriemstva: innovatsiinyi aspekt* [Economic security of the enterprise: innovative aspect], Knyzhk. vyd-vo NAU, Kyiv, Ukraine, 435 p.
21. Yastrem'ska, O.M. (2010), *Stratehichne upravlinnia innovatsiinym rozvytkom pidpriemstva* [The strategic management of innovative development of enterprise], VD "ІNZhEK", Kharkiv, 392 p.